

виявити, порівнюючи вивчення принаймні двох мов і, відповідно, двох культур – рідної та іноземної. Тому в практиці навчання іноземних мов вона є підводним каменем, яке не можуть розгледіти викладачі – носії іноземної мови, бо вони не знають рідної мови студентів.[3, с. 32-33].

Для розвитку міжкультурної комунікації необхідно подолати не тільки мовні відмінності, а й відмінності етнічного й соціокультурного характеру. Модель поведінки партнерів при спілкуванні потребує знань про світогляд іншого народу, цінності його матеріальної й духовної культури, моральні настанови, віросповідання. Тільки поєднання мови та культури забезпечує ефективне й плідне порозуміння для досягнення спільних цілей.

Література

1. Гирц К. Интерпретация культур / К. Гирц; пер. с англ. – М. : РОССПЭН, 2004. – 560 с.
2. Садохин А. П. Введение в теорию межкультурной коммуникации / А. П. Садохин. – М. : Высш. шк., 2005. – 310 с.
3. Huntington Samuel P. The Clash of Civilizations? / Huntington Samuel P. // Foreign Affairs. – Vol. 72, № 3. – Summer 1993. – P. 22–49.

Тетяна СОЛОВЙОВА
аспірант, м. Кривий Ріг

ОСОБЛИВОСТІ ЖАНРОВОЇ ПАРАДИГМАТИКИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

Одним із актуальних питань дослідження політичного дискурсу (далі ПД) є його жанрова парадигматика. В умовах сучасних глобалізаційних процесів та активного розвитку інформаційно-комунікативних технологій ПД наповнюється все новими жанрами. Лише за останні десятиліття виникають такі нові явища як хештегінг,

твітинг, інтернет-меми та багато ін., що активно використовуються з метою політичної агітації та пропаганди. Такий швидкий поступ потребує дослідження і вдосконалення жанрової класифікаційної системи ПД.

Першим проблемним питанням у жанровій парадигматиці ПД є розрізнення публічного і особистісного ПД. Незалежно від підходу до розуміння явища ПД у широкому (P. Chilton, T. van Dijk, N. Farchlough та ін.) [4]; чи вузькому розумінні (В. Карасик, Н. Кондратенко, D. Graber, J. Wilson та ін.) (див. [2; 4]), до нього можуть уналежнювати політичні тексти особистісного характеру. Однак такі тексти мають порівняно слабкий потенціал для здійснення основної мети політичного дискурсу на відміну від текстів публічного ПД. Тому увага дослідників жанрової специфіки ПД повинна бути зосереджена саме на текстах із кінцевим масовим адресатом.

Другим проблемним питанням є пошук універсальної класифікаційної системи, яка могла б охопити усі жанри ПД, у тому числі й сучасні. У науковій традиції описані класифікаційні схеми жанрів ПД, що ґрунтуються на функційних (О. Альошина, Н. Кондратенко, Л. Стрій), структурних (О. Шейгал), формальних чи інституційних (О. Ворожцова) категоріях. Утім деякі з них застарілі й не передбачають Інтернет-жанрів [2], деякі мають досить розмиті межі [1], інші настільки широкі, що деякі жанри зовсім нівелюються [3].

З огляду на окреслену проблему, ми здійснили спробу віднайти таку парадигму, що охоплювала б усі жанри ПД на одному рівні. Об'єднуваною категорією для всіх текстів публічного ПД є політична тематика та масовий адресат – електорат. Змінною складовою лишається суб'єкт та інструмент взаємодії. Тож ми спробували сформулювати на основі кількох парадигматичних теорій власну класифікаційну систему груп жанрів або ж, назвемо їх

умовно, підвидів ПД, основною диференційною ознакою якої є суб'єкт. У наведеній парадигмі виокремлюємо: 1) медійно-політичний (суб'єкт: ЗМІ, політики, неполітичні діячі, приклади жанрів: ток-шоу, політичні медіа-програми, політична реклама та ін.); 2) власне медійний ПД (суб'єкт: ЗМІ та неполітичні діячі, приклади жанрів: новини, аналітичні статті, блоги експертів та ін.); 3) власне політичний (суб'єкт: політики, приклади жанрів: промови кандидатів, блоги політиків, дописи у соцмережах, парламентські виступи); 4) культурно-політичний (суб'єкт: діячі культури, приклади жанрів: твори художньої літератури та інших видів мистецтв, публіцистика та ін.); 5) науково-політичний (суб'єкт: науковці, приклади жанрів: публікації результатів дослідження політики та її компонентів, наукові конференції політичної тематики); 6) юридично-політичний (суб'єкт: автори законопроектів, урядовці, приклади жанрів: законопроекти, укази, розпорядження та ін.).

Перелік жанрів ПД може розширюватися і доповнюватися новими у межах такої парадигми, оскільки основні категорії (мета, тематика, адресат) публічного ПД у ній незмінні.

Література

1. Алешина Е. Ю. Жанровая градация политического дискурса. *Российский гуманитарный журнал*. 2016. Т. 5. № 3. С. 293–301.
2. Кондратенко Н. В. Український політичний дискурс: текстуалізація реальності : монографія. Одеса, 2007. 156 с. 3. 104.
3. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса: дис. ...докт. филол. наук : 10.02.19. Волгоград, 2000. 440 с.
4. Wilson J. *Political Discourse. Handbook of discourse analysis* / edited by D. Schiffrin, D. Tannen, H. Hamilton. Blackwell Publishers Ltd, 2001. P. 398–415. URL : <https://lg411.files.wordpress.com/2013/08/discourse-analysis-full.pdf>.